יום ד', י"ז בטבת תשס"ה (29 בדצמבר)

עם הדבק בעברו בלבד הוא עם גוסס, אך אם היהודים ישאבו מעברם דעת ואהבה אל מורשתם, יהיה להם הכח לפתוח את שערי עתידם.
אבא קובנר, 1978

"**דע מאין באת...**": {שנות ה- **30** בארץ-ישׂראל} [ההמשך מאתמול]
מחליפו, ארתור ווקופ, שכיהן כנציב עליון משלהי 1931 עד תחילת 1938, גילה אהדה יתרה ליישוב היהודי ולצרכיו, לרבות הענקת כמות גדולה מבעבר של רשיונות כניסה לעולים.
לאחר פרוץ "המרד העברי" ב- 1936, נראה ווקופ אובד-עצות, ומעמדו נחלש עד שהוחלף ע"י **הרולד מקמייכל**. זה, שכיהן בארץ יותר מכל נציב אחר (6 שנים וחצי) הפגין גישה הפוכה מזו של ווקופ בשנותיו הראשונות. הוא נחשב לנציב הפרו-ערבי ביותר, ובתקופת כהונתו שינו הבריטים את מדיניותם לפרו-ערבית מוצהרת, וזו באה לידי ביטוי ב**ספר הלבן** של מאי 1939.
בשנות כהונתו הראשונות, עד 1936, עשׂה ווקופ מאמצים גדולים להחיות את רעיון המועצה המחוקקת, שראשיתו בתחילת שנות ה- 20. הערבים, שהתנגדו לו תחילה, בראותם במועצה גוף היונק את סמכותו מהצהרת בלפור ומִכתב המנדאט, שינו את עמדתם בשנות ה- 30. הם הניחו כי גוף ייצוגי יתן להם השפעה שתבלום את גידולו המהיר של היישוב היהודי. הפעם, היהודים הם שהתנגדו, וככל שהדבר נמשך ללא החלטה, גבר זעמם של הערבים, שהתפרץ לבסוף בפעולות אלימות.
"המרד הערבי" נמשך 3 שנים והכניס את הארץ כולה למערבולת של דם, סבל והחלטות גורליות. היישוב היהודי וכן הבריטים הופתעו מעוצמת האלימות הערבית, אך כל אחד משני צדדים אלה פעל בדרך משלו. הבריטים היססו תחילה, ורק בשלבים מאוחרים הפעילו כוחות צבא גדולים ודיכאו למעשׂה את ה"מרד". בה-בשעה הגיעו למסקנה כי, בגלל המצב המידרדר באירופה מחד וההתחשבות בכוחן העולה של מדינות ערב מאידך, ראוי לאמץ מדיניות פרו-ערבית בארץ-ישׂראל, וזו חייבת היתה לבוא על חשבון היהודים.
התנועה הציונית וראשי היישוב היהודי בארץ הגיעו למסקנות הפוכות. האלימות הערבית וה"בגידה" הבריטית – כפי שנתפשׂה המדיניות הבריטית החדשה, הפרו-ערבית – היו בבחינת "מעז יצא מתוק". האלימות הערבית גרמה לפגיעות קשות בנפש וברכוש, אך **היא גם ליכדה את היישוב** וקירבה אותו יותר מתמיד ל"מדינה שבדרך". מספר היישובים היהודיים עלה באורח ניכר דווקא בשנות מאורעות הדמים. הוקמו יחידות של נוטרים, ברשות הממשל הבריטי, שהקיפו אלפי יהודים. ב- 1939 יכול היה בן-גוריון, מנהיגו של היישוב היהודי, להכריז כי תמה תקופת "הציונות המדינית" ומתחילה תקופת "הציונות הלוחמת", זו שתביא תוך פחות מעשׂור להקמת מדינת ישׂראל!
סמוך לסוף העשׂור, דומה היה כי הערבים כשלו בשׂדה הקרב, משדיכאו הבריטים ביד קשה את ה"מרד", בסיוע היישוב היהודי. לעומת זאת, זכו להישׂג ניכר בתחום הפוליטי, כשפירסמה ממשלת בריטניה את הספר הלבן של 1939. זה קבע כי העלייה היהודית לארץ-ישׂראל תצומצם עד שתיפסק כליל; שתיפסק כמעט כליל מכירת קרקעות ליהודים; ושתוך 10 שנים תוקם ממשלה שתייצג את תושבי הארץ. במלים אחרות: **הרוב הערבי ישלוט בכל על המיעוט היהודי**. היהודים מחו והפגינו נגד הספר הלבן; הערבים דחו אותו גם הם, ולא הסכימו אף לוויתורים הזעירים שנדרשו מהם. היתה זו

"כי לא יטוש ה' עמו, ונחלתו לא יעזוב." [תהלים צ"ד 14]
מתוך פרק התהלים שהיו הלויים אומרים בבית המקדש ביום **רביעי**
בשמחה ובטוב לבב, בתפילה ליום נעים לכל בית ישראל!
הדף מוקדש לרפואתם השלמה של כל נפגעי הטרור ומשפחותיהם בתוך שאר חולי ישראל, ולשלומם של כל חיילי צה"ל

בס"ד

"הדף היומי לתולדותינו"

יום ד', י"ז בטבת תשס"ה (29 בדצמבר)

עם הדבק בעברו בלבד הוא עם גוסס, אך אם היהודים ישאבו מעברם דעת ואהבה אל מורשתם, יהיה להם הכח לפתוח את שערי עתידם.
אבא קובנר, 1978

קרוב לוודאי טעות גדולה מצדם (ב"ה!) בין כה וכה פרצה מלחמת-העולם השניה ונושאים חדשים, דחופים יותר, עלו על הפרק. [ספר המאה]

"כי לא יטוש ה' עמו, ונחלתו לא יעזוב." [תהלים צ"ד 14]

מתוך פרק התהלים שהיו הלויים אומרים בבית המקדש ביום **רביעי**

בשמחה ובטוב לבב, בתפילה ליום נעים לכל בית ישראל!

הדף מוקדש לרפואתם השלמה של כל נפגעי הטרור ומשפחותיהם בתוך שאר חולי ישראל, ולשלומם של כל חיילי צה"ל